

Lägesrapport 12 februari – 15 maj

Inför varje styrgruppsmöte tar Landsbygdsnätverkets kansli fram lägesrapport och måluppföljning. Syftet är ni ska bli insatta i pågående verksamhet, resultat och utfall utifrån målen i aktivitetsplanen för 2023-2024. Lägesrapporten består därför av tre delar; *Vad är på gång?* och *Uppföljning av genomförda aktiviteter* samt bilagan Måluppföljning 2023-2024.

Så här gör du:

Rubriken *Vad är på gång?* ska innehålla vad det är som är planerat framöver. Här skriver du fritext – men håll dig kortfattad. Rubriken *Uppföljning av genomförda aktiviteter* ska visa resultat av det Landsbygdsnätverket har genomfört under den period som lägesrapport och måluppföljning (bil. 1) avser. Utgå från följande rubriker när du beskriver genomförda aktiviteter:

- **Namn på aktivitet:** Ex. AKIS-träff, Podd Landsbygdspakt i Sverige.
Där det fungerar, slå gärna ihop liknande aktiviteter eller ”kampanjer” under en rubrik/tema! Detta för att rapporten inte ska bli för lång. Om information om aktiviteten finns på webb, lägg in en länk i lägesrapporten när ni beskriver aktiviteten.
Det namn du skriver här för du också in i excelfilen *Måluppföljning 2023-2024*. Om aktiviteten bidrar till mer än ett mål, skriver du namnet i flera rutor.
- **Utförare:** Ex AKIS-gruppen, utförargrupp Attraktivitet
- **Typ av aktivitet:** Ex podd, konferens, lunchwebbinarium, artikel, möte
- **Kort beskrivning av aktivitet:** Ex. syfte, vilka medlemsorganisationer utöver kansliet som var arrangör, målgrupp). Ange inte personnamn. När vi ingår i en aktivitet, skriver vi Nätverkskansliet.
- **Så bidrog aktiviteten till målen:** Ex. medlemsorganisationer som deltog, hur stor andel som fått nya kunskaper, etc) Lägg in exempel på statistik under rubriken Så bidrog aktiviteten till målen.
- **Lärdomar:** Ex. Vad gick bra, vad gick sämre, utmaningar

Innehåll

Innehåll.....	2
Vad är på gång?	3
Hållbara livsmedelssystem.....	3
Kunskapsutveckling och innovation	3
Innovationssupport	3
Näringarnas attraktionskraft	4
Livsmedelsberedskap och hållbar konsumtion	4
Förståelse och kunskap om målkonflikter	5
Projekt; Gröna kluster	5
Projekt; MATtanken.....	5
Projekt; Hållbara blå näringar.....	6
Landsbygdsutveckling genom Leader	7
Kunskapsutveckling och innovation	7
Länka till nationella och europeiska strategier och nätverk	8
Främja nationella och internationella samarbeten	8
Bistå förvaltningen av programmen	8
Sprida information om ersättningar och stöd	8
Omvärldsbevaka	8
Bidra till övervaknings- och utvärderingskapacitet.....	8
Övrig verksamhet	9
Uppföljning genomförda aktiviteter	10
Hållbara livsmedelsystem	10
Projekt; Gröna kluster	14
Projekt; MATtanken.....	14
Projekt; Hållbara blå näringar.....	16
Landsbygdsutveckling genom Leader	20
Bistå förvaltningen av programmen	22
Övrig verksamhet	22

Vad är på gång?

Hållbara livsmedelssystem

[Analysgruppen Hållbara gröna näringar](#) har inplanerade möten i juni, augusti och november. Mötet i november kommer att genomföras på SLU/Ultuna, i anslutning till Jordbruksekonomisk konferens som arrangeras av kunskapsnavet Företagsledning och entreprenörskap, och delvis tillsammans med analysgrupp AKIS. Analysgruppen är nu i en fas där man under året följer och stöttar utförargruppernas arbete, och samtidigt initierar ytterligare aktiviteter och eventuellt även nya utförargrupper.

Kunskapsutveckling och innovation

Uppstartsmöte 2 juli för 20 innovationscoacher/utbildare inom systeminnovation/AKIS genom modernAKIS. **Utbildningsmoduler** kommer finnas tillgängliga för medlemslänternas AKIS-aktörer i höst.

Medverkar vid **Subgroup on Innovation and Knowledge Exchange (SoIKE)** som har möte i Bryssel 5–6 juni.

Tar fram **film om AKIS** som planeras vara klar i slutet av juni. Filmen ska skapa förståelse för att vi alla bidrar med kunskap och innovation, dvs att vi alla bidrar till att utveckla AKIS.

Tematisk EIP-utlysning är på gång för att stärka AKIS, dvs organisatorisk innovation.

Arrangerar fortsatt **pulsmöten med gröna kluster och kunskapsnav** varannan månad. Nästa möte är den 30 maj.

Sätter samman **internationella grupper**, s.k. Cross Country Community of Practices för AKIS-aktörer inom fem områden, se artikel [ModernAKIS - EU-projekt stärker Jordbrukssamarbete - Landsbygdsnätverket \(landsbygdsnatverket.se\)](#)

Podd #179 med arbetsnamnet Överlevnad och ökad hållbarhet efter projektiden (spelas in i augusti).

Innovationssupport

Supporten är **vandrande montrar på kommande mässor** i sommar vid Borgeby och Brunnby, samt i möjlig mån vid andra regionala aktiviteter som främst arrangeras av/i samarbete med Gröna kluster.

Tar fram **informationsmaterial** (film, flyer, roll-up) om EIP-Agri, som kan användas av gröna kluster och andra regionala aktörer vid evenemang. Fungerar som obemannad monter, för att informera om EIP-Agri.

Näringarnas attraktionskraft

Tre utförargrupper inom området är bemannade och igång sedan förra styrgruppsmötet: Ägarskiften – innovativa lösningar, Gröna näringars attraktionskraft samt Kompetens och livslångt lärande i lantbruket.

Gruppen som arbetar med **Ägarskiften – innovativa lösningar** genomför, i samverkan med SLU/kunskapsnavet Företagsledning och entreprenörskap, både en sammanställning av hur andra EU-länder jobbar för att främja ägarskiften inom lantbruket och en fallstudie om ägarskiften i Österrike. Dessutom kommer ytterligare en fallstudie om hur Polen arbetar med ägarskiften att genomföras av utförargruppen. Dessa tre studier kommer vara färdiga efter sommaren och planen är att presentera dem vid en konferens under hösten.

Utförargruppen **Gröna näringar attraktionskraft** kommer under året att ha inriktning mot både arbetsgivarna och de unga som vill ta sig in i branschen. För arbetsgivare inom gröna näringar planeras under hösten ett webinarium om framtidens arbetskraft, vad de önskar och vad de förväntar sig. För att bredda bilden av vad det gröna näringslivet kan vara och vilka vitt skilda yrkesroller som finns planeras en kampanj i sociala medier, där så många som möjligt i branschen på ett roligt och tydligt sätt ska få möjlighet att visa upp vad de jobbar med.

Kompetens och livslångt lärande i lantbruket är temat både för en av utförargrupperna och för årets träffar med Nationellt kompetensråd inom det gröna näringslivet, som utförargruppen arrangerar. Två träffar med Nationellt kompetensråd kommer att arrangeras under hösten, de är inbokade den 9 september och 11 november. Några deltagare från utförargruppen ger sina bilder av temat vid varje möte och det är medverkan från externa aktörer, exempelvis flera av kunskapsnaven. Andra frågor som diskuteras i utförargruppen är att nyttja erfarenheter från lantmästarprogrammet för att fler gymnasieelever ska hitta till SLU:s utbildningar, och att samverka med analysgrupp AKIS om lantbruksrådgivningens behov av kompetensförsörjning.

Livsmedelsberedskap och hållbar konsumtion

Inom Hållbara blå näringar gör vi under våren en **samlad satsning på blå näringar och livsmedelsberedskap**. Podd #176 *I kris är mat ett vapen – om pelagisk fisk som resurs* är inspelad och publiceras den 22 maj. I podden medverkar Fiskbranschens riksförbund, Pelagikerna och Jordbruksverket. Samtalet handlar om vilken roll fisk kan spela för vår livsmedelsberedskap, med fokus på möjligheter kopplat till det pelagiska fisket. Vilka möjligheter finns att producera mer pelagisk fisk för humankonsumtion? Vilka är utmaningarna och hur kan de lösas?

Andra aktiviteter inom satsningen på blå näringar och beredskap är att arbetsgruppen medverkar vid Landsbyggsriksdagen 24–26, med seminariet *När krisen kommer - Fiske och vattenbruk som kylskåp i beredskapstider* samt i nätverkets monter. Under våren pågår också kampanjen *Smartfiskar*, som handlar om fiskar som tidigare har varit matfiskar i Sverige och som flera andra länder tunt Östersjön äter idag, exempelvis braxen, id och siklöja. En ökad konsumtion av smartfiskar skulle bidra till resurseffektivitet och stärka vår livsmedelsberedskap.

Förståelse och kunskap om målkonflikter

Utförargruppen **Livsmedelsproduktion och stödsystem** planerar för aktiviteter under hösten, avsikten är att genomföra två fysiska träffar med olika teman, sannolikt en om hållbara investeringsstöd och en om miljöersättningar. Till träffarna kommer medlemsorganisationer med intresse för frågorna att bjudas in.

Projekt; Gröna kluster

Inom projektet *Gröna kluster-erfarenhetsutbyte, samverkan och utveckling* kommer det vara ett digitalt seminarium den 12 juni för Nätverket gröna kluster i Sverige om **internationellt samarbete och projektarbete**. Under seminariet kommer flera av klustren dela med sig av sina erfarenheter och lärdomar från internationellt samarbete.

Arbetet fortsätter under året för att hitta en fungerande **organisering för Nätverket gröna kluster i Sverige** över tid. Bland annat ska slutsatserna från workshopen i mars med Coompanion processas vidare under ledning av projektets styrgrupp.

Som en del av projektet arrangeras i höst en resa till Finland för att omvärldsbevaka och besöka en **beredskapsmässa**. Representanter för Agro Örebro, Torsta AB och Öjeby Agro Park har fått i uppgift att planera och genomföra resan som kommer vara öppen för alla i projektet medverkande gröna kluster. Syftet med studieresan är att få ny kunskap inom livsmedelsberedskap, förståelse för hur andra länder arbetar och vilken roll de gröna klustren kan ha i det viktiga arbetet med beredskap framöver.

Projekt; MATtanken

MATtanken fortsätter under hösten att stärka offentliga måltidsverksamheters [beredskapsarbete](#). **Beredskapsnätverket** som MATtanken koordinerar har mer än 420 medlemmar från fler än 160 kommuner och ett tiotal länsstyrelser och regioner, med flera. Aktivitet planeras i samband med Beredskapsveckan, v. 39. I december genomförs ytterligare en nätverksträff. Parallellt pågår arbete med att lyfta fram beredskaps erfarenheter i Erfarenhetsbanken.

Arbetet med **SILO-databasen** fortsätter. Nu är lanseringen och [första uppdateringen](#) genomförd, nästa steg är att planera uppföljande kommunikation kring statistiken, inför sommaren och hösten. Hur kan fakta om inköpen av livsmedel till offentliga måltider användas för att belysa olika frågor, behov, trender, utmaningar och möjligheter? Förberedelser görs även inför insamlingen av 2024 års livsmedelsstatistik

som påbörjas efter årsskiftet. Planen är att då även inkludera regionernas inköp av livsmedel.

MATtanken har beviljats pengar för att fortsätta med arbete inom **Ett nytt recept för skolmåltider** fram till och med april 2025. Nu pågår planering av bland annat digitalt studiebesök i höst, marknadsföring mot nya målgrupper samt om hur vi ska fortsätta att utveckla och fylla på [Erfarenhetsbanken](#).

Den 31 maj hålls terminens sista **Studio MATtanken** som kommer att handla om hur maten presenteras på menyn. ”Dags att sluta servera vegetariskt?” Hur benämner och kommunicerar vi maten som serveras? Hur skapas acceptans för nya livsmedel, maträtter och smaker? Hur ser vi till att den klimatsmarta maten hamnar i magen? Vi pratar sensorik, måltidskommunikation, tillagningsmetoder med mera. Planering av höstens studiosamtal pågår.

Inför årets firande av **Offentliga måltidens dag** pågår arbete med att ta fram nytt material till arrangörerna, ett jubileumsdiplom med mera. Planer finns på ett seminarium i samarbete med Måltidsakademien den 15 oktober med utgångspunkt från årets tema: Offentliga måltider – igår, idag, imorgon.

Fler aktiviteter som genomförs innan sommaren:

28 maj: Digital medverkan Dialogmöte i Kalmar

30 maj: Medverkan på plats ”Foodservice 24”, branschdag för dagligvaruleverantörer i Stockholm

30 maj: Digital medverkan på möte med ”Skånebönan”

Projekt; Hållbara blå näringar

Arbetsgruppen Hållbara blå näringar har möte den 23 maj i Stockholm.

Landsbygdsriksdagen – se ovan under Livsmedelsberedskap och hållbar konsumtion.

Dioxindialog – webinarium planeras, ännu ej tidsatt.

Riksdagsseminarium – seminarium planeras om förenklingar, lagstiftningsändringar och konsekvenser (ännu ej tidsatt).

Nordisk konferens om samlokalisering – 25–26 september Malmö, nätverket deltar med spridning och expertis.

Kampanj Havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet – samlar artiklar om projekt och investeringar med hjälp av fonden. Avsikten är att sätta ihop dessa till en kampanj för att skapa värde för utförare och övriga som är intresserade eller kan inspireras till att söka själva.

Avel och sättfiskgrupp - uppstartsmöte av en eventuell grupp med syfte att understödja säkerställandet av avels- och sättfisk för framtida expansion av svensk fiskodling.

Kampanj om Svensk sjömat – samarbete med Blå mat för att få till en rikstäckande stor kampanj om hållbar svensk sjömatkonsumtion.

Vi fortsätter **Inspiration till Innovation** med Sweden Food Arena och AKIS (2 tillfällen) i maj och juni.

Hållbara blå näringar stödjer arbetet med **Sveriges fiskekommuner** som träffas 4 gånger per år 2024.

Vi bidrar i arbetet med projektet **Fiskodling i Norr bland annat med en kommunikationsplan**.

Vi arbetar kontinuerligt med havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet genom medverkan i arbetet med **målstyrning** och **utvärdering** som leds av Jordbruksverket, samt genom medverkan i **övervakningskommittén** för programmet där kansliet har en plats.

Landsbygdsutveckling genom Leader

Kunskapsutveckling och innovation

I början av maj gick inbjudan och program ut inför den [nationella Leaderträffen](#) den 23–24 oktober. Programmet innehåller bland annat föreläsare som Jocke Johansson – Astrid Lindgrens värld, Anna Møllergård – Filmbyn Småland, Josefine Syssner – Linköpings Universitet, Christina Nordin, Jordbruksverket samt Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Träffen kommer även innehålla en workshop om översynen av landsbygdspolitiken. Leaders ungdomscoacher är involverade i planering och program för att säkerställa ett ungdomsperspektiv. I arbetsgruppen ingår förutom nätverkskansliet Jordbruksverket, Tillväxtverket, Lokal utveckling Sverige och Astrid Lindgrens hembygd. Träffen har för närvarande 67 anmälda.

Nätverkskansliet samarbetar med Lokal utveckling Sverige kring aktiviteter som **utbildning av LAG-styrelser** samt **stärkt samverkan** mellan Leader och andra strategier och nationella aktörer.

Analysgruppen Stärkt landsbygdsperspektiv har inplanerade möten i juni, september och november. Två utförargrupper har bildats under våren. En grupp fungerar som bollplank och rådgivare för deltagaren Norrtälje kommuns arbete med att ta fram ett förslag på hur landsbygd- och skärgårdsperspektiv skulle kunna stärkas. Den andra gruppen ska arbeta utifrån temat Samhällsplanering i landsbygder. Denna grupp är i uppstartsfas och kommer att genomföra ett internt kunskapswebbinarium i slutet på maj. Under hösten kommer utförargrupperna att arbeta vidare med att lära

tillsammans, initiera och genomföra aktiviteter, samt vid behov bjuda in fler organisationer i arbetet.

Länka till nationella och europeiska strategier och nätverk

Främja nationella och internationella samarbeten

Young Leader Forum i Vierumäki, Finland den 11–13 juni. Konferensen anordnas av EU CAP-nätverket i samarbete med Finlands nationella nätverk och riktar sig till ungdomar från landsbygdsområden och personer med anknytning till Leader på lokal nivå, tillsammans med organisationer och förvaltningar på regional, nationell och EU-nivå. Från Sverige deltar fyra ungdomar och en representant från nätverkskansliet. Många fler unga anmälde intresse men valdes inte ut, eftersom arrangörerna eftersträvade en bred representation från EU:s olika medlemsländer. Deltagarna kommer från 26 EU-länder samt sju länder utanför EU.

De huvudsakliga målen för Young Leader Forum är att samla in ungdomsperspektiv på Leader, utbyta tillvägagångssätt för att öka ungas makt i utformningen och genomförandet av Leaders policy samt implementering av Leadermetoden och att främja en internationell ung Leadergemenskap.

Bistå förvaltningen av programmen

Sprida information om ersättningar och stöd

Kontinuerlig informationsspridning och spridning av resultat från omvärldsbevakning via **nyhetsbrev och LinkedIn-sidan EIP-Agri och AKIS i Sverige**. Sidan startades i februari 2023 och har nu 713 följare. Sidan går stadigt uppåt och rankas ofta högt i LinkedIns statistik med många besökare och läsare.

Omvärldsbevaka

Under april till juni deltar landsbyggsnätverkets kansli i **EU CAP-nätverkets tematiska arbetsgrupp för grön arkitektur** som diskuterar bland annat förenklingar, ökad miljö- och klimatambition, innovativa metoder och stärkt samarbete. I juni är det även en inplanerad digital träff med klustret för grön arkitektur med deltagare från b.l.a. landsbyggsnätverkens kansli runt om i EU.

Bidra till övervaknings- och utvärderingskapacitet

Den 19 juni genomför nätverkskansliet tillsammans med Jordbruksverket ett webinarium där WSP presenterar **resultat från en processutvärdering av havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet**. Det är två rapporter, där den ena handlar om administration av programmet och den andra handlar om vattenbruk. Nätverket bidrar med moderator och kommunikatorstöd.

Övrig verksamhet

Landsbyggsriksdagen 2024

Information om nätverkets medverkan finns i tidigare lägesrapport till styrgruppen, rapport från evenemanget kommer i nästa lägesrapport till styrgruppen.

Landsbygdsveckan 2025

Arbetet med planeringen av Landsbygdsveckan 2025 är i full gång och det finns en arbetsgrupp med deltagare från de tre initiativtagarna Tillväxtverket, SLU och Landsbyggsnätverket. Landsbygdsveckans webbsida uppdateras efter hand och marknadsföringen via sociala medier är igång och kommer intensifieras under året. En särskild insats kommer göras under Landsbyggsriksdagen i Nyköping, där alla tre initiativtagare samverkar om en monteryta.

Utveckling av arbetsformer

Ordföranden och samordnare för nätverkets tre analysgrupper träffas regelbundet för att utbyta erfarenheter och lära av varandra, hittills har ett sådant möte genomförts och ett möte är inbokat före sommaren.

Ungdomsperspektiv

Arbetet med att verkställa styrgruppens beslut om att styrgruppen och samtliga analysgrupper ska utbildas i rättighetsbaserat ungdomsperspektiv fortlöper. Utbildning för styrgruppen planeras i samband med nästa styrgruppsmöte.

Uppföljning genomförda aktiviteter

För översikt och koppling till mål– se bilaga 1 Måluppföljning 2023-2024.

Hållbara livsmedelssystem

Hållbara livsmedelssystem: Medlemmarna ska tillsammans ha genomfört aktiviteter som utvecklar deras kunskap och samarbeten för hållbara livsmedelssystem, i synnerhet med sikte mot ökad livsmedelsberedskap och cirkularitet.

Analysgrupp Hållbara gröna näringar

Utförare: Nätverkskansliet och analysgruppen

Typ av aktivitet: Analysgruppsmöte

Kort beskrivning: Analysgruppen träffades digitalt den 14 april. Huvudpunkten för mötet var redovisningar från utförargrupperna och inspel från analysgruppen, bl.a. utifrån frågor som utförargrupperna hade formulerat.

Så bidrog aktiviteten till målen: Medverkan från 15 medlemsorganisationer, samverkan mellan analysgruppen och de fyra utförargrupperna.

Lärdomar: Analysgruppen jobbar med att hitta sin roll i relation till utförargrupperna. Mer tid för analys och syntes efterfrågades. Samverkan med AKIS analysgrupp ses som intressant att komma igång med.

Utförargrupper inom Hållbara gröna näringar

Utförare: Fyra utförargrupper kopplade till analysgruppen; Livsmedelsproduktion och stödsystem, Ägarskiften – Innovativa lösningar, Gröna näringars attraktionskraft, Kompetens och livslångt lärande i lantbruket.

Typ av aktivitet: Uppstartmöten och påbörjade aktiviteter, flera artiklar

Kort beskrivning: Grupperna har bemannats med i första hand andra personer än i analysgruppen. Utförargruppen Kompetens och livslångt lärande har arrangerat sin första aktivitet; träffen med Nationellt kompetensråd den 6 maj.

Så bidrog aktiviteten till målen: 24 deltagare från nätverkets medlemsorganisationer. Det är relativt många som har hittat till artiklarna om utförargrupperna och särskilt den om hur de jobbar med ägarskiften i Österrike; 54 sidvisningar på webben (det blir låga siffror där p.g.a. kakor) och 922 visningar (organiskt) på LinkedIn.

Lärdomar: Utförargrupperna har kommit igång bra och har mycket idéer och aktiviteter på gång. Drivande sammankallande och stöttning från kansliet behövs i uppstartfasen.

Målbild för AKIS 2030 samt färdplan

Utförare: AKIS analysgrupp

Typ av aktivitet: Workshops

Kort beskrivning av aktivitet: Workshops med efterföljande arbete av AKIS analysgrupp för framtagande av målbild för AKIS 2030 samt arbete med färdplan där även samtliga inspel från Mötesplats AKIS inkluderas.

Så bidrog aktiviteten till målen: Gemensam process där omvärldsbevakning, framtidsanalys mm utvecklades till en gemensam målbild för AKIS i Sverige, som vi tillsammans bidrar till att uppnå. Kunskapsdelning och förståelse för hur var och en bidrar, samt ökad tydlighet i vad vi vill uppnå, och hur vi bör samarbeta för att ta oss dit.

Lärdomar: Lärrikt att processa tillsammans, nyttigt med extern processledare. Pedagogiken viktig – vi inledde med föreläsning om innovationssystem och hur man arbetar med systemsyn.

Mötesplats AKIS 2024

Utförare: Samordnare tillsammans med analysgrupp

Typ av aktivitet: Nätverksaktivitet

Kort beskrivning av aktivitet: Den årliga stora träffen för AKIS-aktörer genomfördes för femte året i rad. Rekordmånga anmälda (150 personer).

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskapsutveckling och spridning genom många nulägesrapporter från RK, kunskapsnav, JV mfl, samt panelsamtal med rådgivare och ws för inspel till kommande års arbete. Se artikel [Bilderna av AKIS i Sverige klarnar - Landsbygdsnätverket \(landsbygdsnatverket.se\)](#)

Lärdomar: Deltagandet ökar för femte året i rad 150 anmälda 2024 (108 st 2023 och 103 2022) och betyget stiger för tredje året i rad till 4,2 i helhetsomdöme (4,0 år 2023 och 3.8 2022). Det finns stort intresse och behov av att få snabb omvärldsbevakning och att nätverka.

Presentation av LRF:s rapport om kostnader för jordbrukets gröna omställning.

Utförare: Samordnare för AKIS och Gröna Näringar

Typ av aktivitet: Digital träff

Kort beskrivning av aktivitet: Båda analysgrupperna samt medarbetare på Jordbruksverket var inbjudna och fick en gemensam presentation och diskussion med LRF om ovan nämnda rapport.

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskap om kostnader för grön omställning samt vilka målkonflikter som finns och hur vem som ska betala för omställningen. Cirka 40 personer deltog från LRF, analysgrupperna och Jordbruksverket.

Lärdomar: Uppskattat tillfälle då analysgrupp och medarbetare från Jordbruksverket fick möjlighet att diskutera en rapport som blivit mycket uppmärksammas. Enkelt att genomföra.

Informationsmöte med samtliga länsstyrelser

Utförare: Kansliets samordnare samt Näringsutvecklingsenheten

Typ av aktivitet: Informationsträff och dialog om samverkan.

Kort beskrivning av aktivitet: AKIS-samordningsfunktionen, NUE samt Landsbyggsnätverket berättade om sina verksamheter och tillsammans med medverkande länsstyrelser diskuterades hur vi kan samverka och nyttja varandras möjligheter effektivt.

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskapsutbyte och ökad samverkan. Ökad förståelse för AKIS och var och ens medskapande.

Lärdomar: Nyttigt att ha dialog och kommunicera med varandra så de olika aktörerna känner till varandras verksamheter och möjligheter.

Nätverksmöte med distriktsveterinärerna

Utförare: Kansliets samordnare samt Näringsutvecklingsenheten

Typ av aktivitet: Information om AKIS och AKIS-samordningsfunktionen samt dialog om samverkan.

Kort beskrivning av aktivitet: AKIS-samordningsfunktionen, NUE samt Landsbyggsnätverket berättade om sina verksamheter och tillsammans med distriktsveterinärerna diskuterades hur vi kan samverka och nyttja varandras möjligheter effektivt.

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskapsutbyte och ökad samverkan. Ökad förståelse för AKIS och var och ens medskapande.

Lärdomar: Nyttigt att ha dialog och kommunicera med varandra så de olika aktörerna känner till varandras verksamheter och möjligheter.

Träff med Nationellt kompetensråd inom det gröna näringslivet

Utförare: Utförargruppen Kompetens och livslångt lärande

Typ av aktivitet: Digitalt möte

Kort beskrivning: Träffen med Nationellt kompetensråd den 6 maj var den första för året och den första för den nya utförargruppen. Årets tema kommer vara Kompetens

och livslångt lärande, och under träffen gav några av utförargruppens ledamöter sin bild av temat. Andra programpunkter handlade om hur kunskapsnavet Företagsledning och entreprenörskap jobbar med kompetens och livslångt lärande, om Naturvetarnas undersökning om framtidsutsikter och kompetensbehov inom livsmedelssektorn och om veterinär beredskap för lantbrukets djur. Programmet togs fram med hjälp av utförargruppen, under ledning av Charlotta Rydberg från Naturbruksskolornas förening.

Så bidrog aktiviteten till målen: Deltagare vid träffen var 42 representanter från gröna näringar, utbildningsanordnare och myndigheter. Deltagande medlemsorganisationer fick information och utbyte erfarenheter inom temat.

Lärdomar: Det är många organisationer som är engagerade i och arbetar med koppling till livslångt lärande i lantbruket. Poddar och webinarier som går att ta del av i efterhand är efterfrågat. Under mötet nämndes att podden Landet är en typ av kort och tillgänglig kunskapspodd som är uppskattad.

#173 Det hållbara livsmedelssystemet – hur ser det ut och hur når vi dit?

Utförare: Nätverkskansliet i samverkan med analysgruppen Hållbara gröna näringar

Typ av aktivitet: Podcast

Kort beskrivning av aktivitet: Podden handlar om den stora samhällsutmaningen och det pågående arbetet för att uppnå ett hållbart livsmedelssystem, med fokus på forskningen inom Mistra Food Futures. Många pratar om betydelsen av just hållbara livsmedelssystem – men vad betyder det och hur ska vi nå dit? Vad säger forskningen och vilken roll spelar svenskt lantbruk? Medverkande från SLU/Mistra Food Futures samt Hagshultskossorna (lantbrukare).

Så bidrog aktiviteten till målen: 645 lyssningar sedan den släpptes den 20 mars.

Lärdomar: Poddar är ett effektivt sätt att nå ut som också efterfrågas av målgruppen ("bra att kunna lyssna i bilen eller traktorn"). Det blir oftast bra samtal när forskare och praktiker/lantbrukare möts.

#174 Smaka Sverige – om skyddade EU-beteckningar för svenska produkter

Utförare: Nätverkskansliet tillsammans med Näringsutvecklingsenheten på Jordbruksverket

Typ av aktivitet: Podcast

Kort beskrivning av aktivitet: I diskussionen om EU:s märkning skyddad ursprungsbeteckning och skyddad geografisk beteckning medverkar producenten Skedvi Bröd som har en geografisk skyddad beteckning, samt två konsulter som har i uppdrag från Jordbruksverket att arbeta för att ta tillvara möjligheterna med Sveriges skyddade produkter.

Så bidrog aktiviteten till målen: 410 lyssningar sedan den släpptes den 10 april., 997 visningar organiskt på LinkedIn. Bidrar till kunskap om märkningen och hur vi i Sverige kan arbeta tillsammans för att ta tillvara möjligheterna med EU:s märkning för att bevara kunskap och arbete på landsbygden, stärka livsmedelsproduktionen och utveckla platsen genom måltidsturism.

Lärdomar: Vi gör oftast poddarna inom arbetsgrupper/analysgrupper med också bra att göra poddavsnitt tillsammans med enskild medlemsorganisation.

Projekt; Gröna kluster

Nätverksmöte i Gamleby för nätverket Gröna kluster i Sverige

Utförare: Nätverkskansliet tillsammans med styrgruppen för projektet och Hushållningssällskapet Kalmar Kronoberg Blekinges Gröna Campus

Typ av aktivitet: Nätverksmöte på plats på Gamlebygymnasiet, 5–6 mars.

Kort beskrivning av aktivitet: Programmet innehöll bland annat pass om gröna näringars kompetensförsörjning, om former för fortsatt samverkan efter projektet och match-making för att upptäcka möjligheter till kommande samarbeten.

Så bidrog aktiviteten till målen: Nätverksmöten bidrar till målen i projektplanen som bland annat består i kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan de gröna klustren. 25 personer från 18 gröna kluster medverkade vid träffen.

Lärdomar: Nätverkade är bra och de regionala gröna klustren gör nytta för de gröna näringarna runt om i landet. Klustren ser stor nytta av att träffas och samarbeta. Värdefullt att hitta lösning för fortsatt samverkan efter projektets slut, det finns en vilja att organisera sig så att samverkan kan fortsätta och så att de gröna klustren kan företrädas av gemensam part.

Projekt; MATtanken

Den 9 april var det dags för lansering av **SILO-databasen**. Lanseringen gjordes i ett digitalt möte dit mer än 200 personer var anmälda och med Christina Nordin som invigningstalare. Direkt efteråt hölls en pressträff med mediarepresentanter. Den 17 maj genomfördes en uppdatering av databasen för att kunna göra några rättelser samt ge kommuner möjlighet att göra kompletteringar. SILO version 2023:2 innehåller inköpsstatistik från 272 kommuner. Det sammanlagda varuvärdet är 8,1 miljarder kronor. Responsen på SILO-databasen har varit mycket god. Hittills ett tiotal artiklar och inslag i lantbrukspress, media inom livsmedelsbranschen/offentliga måltider, lokal/regional media, osv. [Senaste artikeln finns här](#).

Två samtal har genomförts i **Studio MATtanken**, fredag 23 februari, 08.30-09.15 var temat Bytt, bytt – vad har utgått och vad är nytt på menyn? Med ca 180 deltagare. 7 maj var temat Måltiden i den pedagogiska dagen, träffen hade ca 90 deltagare.

På **Kostdagarna** på Kistamässan den 14–15 mars deltog MATtanken genom att ställa ut på Dialogtorget där myndigheter och nationella organisationer var samlade. Kostdagarna är en årligt återkommande aktivitet som samlar landets branschfolk inom offentliga måltider.

Jordbruksverket fick i mars ett **regeringsuppdrag** kring införandet av [skolfrukt och översyn av stödet till skolmjölk](#) och MATtankens sakkunniga har under våren deltagit i uppdraget. På Kostdagarnas mötesplats Forum erbjöd MATtanken konferensens deltagare möjlighet att komma och ge input kring skolfrukt och skolmjölk i EU:s skolprogram (se ovan).

Den 10 april genomför MATtanken ett **aktörsmöte**. Dessa möten är kontinuerligt återkommande och samlar branschaktörer som arbetar övergripande med offentliga måltidsfrågor i syfte att stärka och synka varandras arbete.

Den 11 april deltog samordnare från MATtanken på en temadag i Gävleborg om beredskap och livsmedelsförsörjning.

Ett nytt recept för skolmåltider: MATtanken fortsätter att utveckla och fylla på [Erfarenhetsbanken](#). I dagsläget finns 120 delade erfarenheter kring utveckling av hållbara offentliga måltider. Den 7 maj hölls en **tematräff** med ca 80 deltagare på temat måltidens integrering i den pedagogiska dagen, med utgångspunkt från delade erfarenheter.

Den 15 maj genomfördes en **regional temadag om upphandling** av lokal mat. Temadagen hölls på Naturbruksskolan Sötåsen. Dagen arrangerades tillsammans med Länsstyrelsen och Regionen i Västra Götaland.

Beredskap: Inom ramen för uppdraget att stärka offentliga måltidsverksamhetens [beredskap](#) genomförde MATtanken den 16 maj **den femte nätverksträffen för Beredskapsnätverket**. Ca 140 personer deltog i träffen som hade fokus på upphandling av lokal mat med koppling till beredskap. Beredskapsnätverket har numera ca 420 medlemmar från mer än 160 kommuner och ett tiotal länsstyrelser, regioner, m.fl. Projektledare Eva Sundberg blev i maj även intervjuad av [P4 Kristianstad om kommunernas beredskap](#). Arbetet med att fylla på Erfarenhetsbanken med erfarenheter med beredskapstema har fortsatt. Numera finns 11 erfarenheter, de senaste är från Arjeplog och Huddinge.

Projekt; Hållbara blå näringar

Fiskeforum 2024

Utförare: Jordbruksverket (huvudarrangör), nätverkskansliet, flera medlemsorganisationer

Typ av aktivitet: Konferens i Stockholm, mars 2024

Kort beskrivning av aktivitet: Två dagars konferens med scenprogram, nätverkskansliet modererade en session. Samlande forum för allt fiske i Sverige; yrkesfiske, fritidsfiske, sportfiske, samt miljöfrågor/hållbarhet osv.

Så bidrog aktiviteten till målen: Bidrog både till ”Främja hållbart fiske och bevarande av akvatiska biologiska resurser”, ”Kunskapsutveckling och innovation i jordbruk, trädgård, rennäring samt i fiske och vattenbruk.” genom spridande av mycket kunskap, fokus på hållbarhet och genom att föra organisationer och människor närmare varandra. Dessutom ”Förståelse och kunskap om målkonflikter och samspel mellan exempelvis konkurrenskrafts- och miljö- eller klimatmål samt hur de vägs samman och skapar synergier”.

Lärdomar: Engagerade diskussioner och dialoger, mycket kunskap och bra samtal. Även om alla inte är överens om hur åtgärder för att förbättra hållbarheten ska genomföras är man till stor del överens om problembilden.

Nationella Vattenbrukskonferensen 2024

Utförare: Nätverkskansliet, SLU, Göteborgs universitet med flera medlemsorganisationer

Typ av aktivitet: Konferens i Umeå, mars 2024

Kort beskrivning av aktivitet: Två dagars konferens med scenprogram och studiebesök, nätverkskansliet modererade en session.

Så bidrog aktiviteten till målen: Bidrog både till ”Främja hållbart vattenbruk, beredning och saluföring, bidra till livsmedelstrygghet” samt ”Kunskapsutveckling och innovation i jordbruk, trädgård, rennäring samt i fiske och vattenbruk”.

Lärdomar: Bra konferens med nöjda arrangörer och deltagare.

Dialogforum mellan myndigheter och vattenbruksnäringen

Utförare: SWEMARC/Göteborgs universitet, Svenskt vattenbruk och sjömat, Svinesundskommittén, nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Konferens i Tjärnö/Strömstad, april 2024

Kort beskrivning av aktivitet: Syftet med samtalen var att identifiera vad som behöver förändras och hur, så att det marina vattenbruket kan utvecklas och vi får en hållbar odling av näringsrik och god sjömat i Sverige.

Så bidrog aktiviteten till målen: Bidrog både till ”Främja hållbart vattenbruk, beredning och saluföring, bidra till livsmedelstrygghet” samt ”Kunskapsutveckling och innovation i jordbruk, trädgård, rennärning samt i fiske och vattenbruk”.

Lärdomar: Det finns en process för att lära av varandra; myndigheter, näringen och forskningen. Ett 20-tal utvecklingsfrågor, främst tillstånd- och lagstiftningsfrågor.

Internationell utblick Nederländerna

Utförare: Sveriges Insjöfiskare (SIC), Jordbruksverket, nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Studieresa till Nederländerna.

Kort beskrivning av aktivitet: Nätverkskansliet bidrar med artikel om lärdomar och möjligheter, projektet finansierar busstransport. Fokus på fiske, auktion och försäljning. SIC bjöd in fiskare, auktioner och grossister tillsammans med myndigheter (Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten, länsstyrelser) till studieresan.

Så bidrog aktiviteten till målen: Förde samman organisationer. Främja hållbart fiske och bevarande av akvatiska biologiska resurser.

Lärdomar: Mycket av insjöfisket går på export; erfarenheter delades och nycklar gavs till hur beredning görs samt hur priser kan hållas uppe.

Podd #172 Östersjöfisk – Outnyttjade råvaror för hållbar mat

Utförare: Nätverkskansliet i samverkan med arbetsgruppen Hållbara blå näringar

Typ av aktivitet: Podcast

Kort beskrivning av aktivitet: Beskriver nuläge, bl.a. om dioxin i Östersjöfisk och om metoder för att kunna nyttja mer fisk för livsmedel. Medverkande från Uppsala universitet, Chalmers och Länsstyrelsen Stockholm.

Så bidrog aktiviteten till målen: 640 lyssnare sedan den släpptes den 28 februari. Bidrar till kunskap om hur sjömatkonsumtion kan öka, hur hållbart fiske i Östersjön kan främjas samt om bevarande av akvatiska biologiska resurser.

Lärdomar: Första steg i en process som följdes av en myndighetsdialog och kommande webinarium.

Slutkonferens Miljökassen

Utförare: SLU, Sweco, Matfiskodlarana, nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Digital slutkonferens

Kort beskrivning av aktivitet: Halvdags konferens med presentationer av tidigare avslutat projekt om uppsamling av nedfall under en fiskodling. LBN organiserade och modererade.

Så bidrog aktiviteten till målen: Hållbarhet, vattenbruk, spridning av kunskap. Främja hållbart vattenbruk, beredning och saluföring, bidra till livsmedelstrygghet.

Lärdomar: Bra genomfört. Kunskap om både möjligheter och utmaningar med slammet samt framtiden för tekniken.

Brett och djupt om vattenbruk

Utförare: Länsstyrelser i norra Sverige och nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Lunchwebbinarie-serie

Kort beskrivning av aktivitet: Ett flipped classroom-koncept där tre avsnitt filmer från tidigare utbildningar lyfts inför webinariet. På webinariet får publiken fråga en expert om uppdateringar m.m. Samtalet modereras av nätverkskansliet. Inbjudna experter från bl.a. Göteborgs universitet och Matfiskodlarna.

Så bidrog aktiviteten till målen: Bidrar till kunskapsspridande om vattenbruk till främst länsstyrelser och kommuner. Främja hållbart vattenbruk, beredning och saluföring, bidra till livsmedelstrygghet.

Lärdomar: Bra samtal, fungerar även när deltagarna inte har jättemycket frågor. Utvärdering kommer.

Inspiration till Innovation – Grönt möter blått

Utförare: Sweden Food Arena och nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Webinarium

Kort beskrivning av aktivitet: Enkelt upplägg med en timmes webinarium om ett identifierat innovationsbehovsområde. Första temat var sensorik, genomfört med forskare från RISE och Kristianstad Högskola. Aktiv inbjudning till deltagande i innovationsinsatser.

Så bidrog aktiviteten till målen: Bidrar till bra genomförande av fondarbetet och styrning. Främja hållbart vattenbruk, beredning och saluföring, bidra till livsmedelstrygghet.

Lärdomar: Utmaning att göra innovation inom ett smalt område relevant och intressant för många. Utvärdering kommer.

Blått kommunikationsnätverk

Utförare: Nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Korta digitala kommunikatörsnätverksmöten

Kort beskrivning av aktivitet: Nytt mindre nätverk för att dela aktuella frågor och se vilka behov som finns. Medverkande från Göteborgs universitet, Sjömatsfrämjandet, Fiskbranschens riksförbund, Innovatum.

Så bidrog aktiviteten till målen: Bidrar till kommunikation av insatser – ett litet nätverk men som kan ge spridning till ett sammantaget stort nätverk.

Lärdomar: Enkelt att genomföra men formen har inte satt sig ännu.

Landsbygdsutveckling genom Leader

Landsbygdsutveckling genom Leader: Medlemmar ska tillsammans ha genomfört aktiviteter som på nationell och internationell nivå utvecklar deras kunskap och samarbeten i landsbygdsutveckling genom Leader.

Artiklar om leaderprojekt.

Utförare: Nätverksskansliet i samarbete med leadersverige och Jordbruksverket.:

Typ av aktivitet: Tre artiklar på webb som även spreds via nyhetsbrev och sociala medier.

Kort beskrivning av aktivitet: Artiklarna handlar om grön omställning, teknikbuss för framtidens innovatörer samt en obemannad köttbutik. De väljs ut utifrån goda exempel som leaderområden skickat in och stäms av med Jordbruksverket.

Så bidrog aktiviteten till målen: Artiklarna har totalt haft 830 sidvisningar på webben. På Facebook har inläggen fått över 2100 interaktioner (klick, kommentarer etc.).

Lärdomar: Artikel om grön omställning fick flest kommentarer – och kanske inte alltid positiva sådana. Våra kommunikatörer fick i några fall påminna om att hålla god ton.

Tematiskt kluster – Rural youth and generational renewal

Utförare: EU CAP Network

Typ av aktivitet: Digitala tematiska klusterträffar på EU-nivå för förvaltningsmyndigheter och nätverksskansli för informella diskussioner om framgångsrika arbetssätt och hur nätverken kan förstärka ungas inkludering och stötta generationsskiften inom jordbruket.

Kort beskrivning av aktivitet: Under perioden har det tematiska klustret haft tre möten, varav nätverksskansliet har närvarat vid två tillfällen.

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskap om genomförande av CAP i andra länder, omvärldsbevakning, sprida våra erfarenheter från Sverige vidare.

Lärdomar: Ett bra sätt att öka kontakten mellan nätverk och myndigheter i olika länder och för att öka kännedomen om andra europeiska nätverk och resurser, som t.ex. Erasmus. På mötet i mars presenterade nätverksskansliet vårt arbete med ung inkludering och generationsskiften genom åren samt vårt nya arbetssätt för ung inkludering i hela nätverkets arbete framöver. Det som väckte störst intresse var arbetssättet inom Leader med att anställa särskilda ungdomscoacher som arbetar utåtriktat till unga och stöttar deras projekt från idé till resultat. Vår satsning på ”Young Rural Camp” tillsammans med Leaderområden från både Sverige och Finland förra året, som byggde på metoden Ungagemang som Landsbyggsnätverkets tidigare arbetsgrupp för ungas inkludering tagit fram rönt också stort intresse.

Analysgruppen Stärkt landsbygdsperspektiv

Utförare: Tillväxtverket och nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Under våren har hela analysgruppen Stärkt landsbygdsperspektiv träffats vid tre tillfällen, varav en gång fysiskt. Under våren har även två mindre grupper bildats på två olika teman.

Kort beskrivning: Analysgruppen har arbetat med att identifiera behov och utmaningar att arbeta vidare med. Bland annat har en mindre grupp fungerat som bollplank och rådgivare för medlemmen/deltagaren Norrtälje kommuns arbete med att ta fram ett förslag på hur landsbygd- och skärgårdsperspektiv skulle kunna stärkas. Den andra gruppen som bildats ska arbeta utifrån temat Samhällsplanering i landsbygder.

Så bidrog aktiviteten till målen: Medverkan från åtta medlemsorganisationer och utvecklad kunskap bland deltagarna.

Lärdomar: Det har varit lärorikt att utgå från ett konkret exempel i de gemensamma diskussionerna. På så vis har gruppen börjat bygga gemensam kunskap kopplat till temat "stärkt landsbygdsperspektiv".

Bistå förvaltningen av programmen

Bistå förvaltningen av programmen: Nätverket ska utifrån medlemmarnas nytta ha bistått förvaltningen i genomförandet av strategiska GJP-planen och HFV-programmet.

Deltagande i samt spridning av information före och efter Lantbrukets filmfestival

Utförare: Projektet Baltic Stewardship Initiative som leds av WWF och finansieras av Landsbyggsprogrammet. Landsbyggsnätverket sprid information före och efter festivalen samt deltog i paneldiskussion på festivalen.

Typ av aktivitet: Digital filmfestival

Kort beskrivning av aktivitet: Under eftermiddag tittar deltagarna på olika filmer som visar hur man kan arbeta med miljö- och klimatåtgärder inom lantbruket. Filmerna recenserar live av inbjudna gäster från LRF, Greppa Näringen samt lantbruksföretag.

Så bidrog aktiviteten till målen: Flera av filmerna handlar om miljöersättningar som går att söka. Cirka 60 personer deltog från olika myndigheter, utbildningscentra, företag och organisationer.

Lärdomar: Det är andra året filmfestivalen genomförs och det är ett bra sätt att sprida och diskutera filmer. Det finns intresse av att fortsätta med detta koncept.

Övrig verksamhet

Podd #175 Landsbygdernas framtid är Sveriges framtid - om översyn av landsbygdspolitiken

Utförare: Nätverkskansliet i samarbete med Regeringskansliet:

Typ av aktivitet: Podcast

Kort beskrivning av aktivitet: Ett poddavsnitt där statssekreterare Dan Ericsson beskriver den översyn av landsbygdspolitiken som pågår.

Så bidrog aktiviteten till målen: Avsnittet har på tre veckor haft 413 lyssningar. Inlägget på Facebook har haft 577 interaktioner (klick, kommentarer etc).

Lärdomar: Från början var det landsbygdsministern som skulle ha deltagit i poddavsnittet men fick med kort varsel förhinder. Därför bra och viktigt med flexibilitet både hos nätverkskansliet, upphandlad journalist och Regeringskansliet.